

— у НОВОМЕ САДУ У ЧЕТВРТАК 30. ЈАНУАРА 1886.

ГОДИНА XI.

ПОЗОРИШТЕ

БРОЈ 18.

УРЕБУЈЕ А. ХАПИЋ.

Излази за време бављења позоришне друживе у Н. Саду свака о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

МИЛОШ У ЛАТИНИМА.

Слика у једном чину,

од

М. П. ШАПЧАНИНА.

(Наставак.)

ТРЕЋА ПОЈАВА.

Милот Обилић с Баном. За њима осталла српска и латинска господи. Лево, на узвишеном месту, у престоним столицама, Милош с балом. До Милоша Полихроније, одличан српски кнез. Око левог стола стапају српски витезови; за десни сто отаџи опат, до опата латинска господи, а на узвишеном месту господиће принципкиње — сви у старом лепетачком оделу, најживотије боје. — Сви стоје на својим местима. — Мала пауза — птишина.

Бан.

Да чујемо браћо, почењу!

Полихроније.

(Стане на среду. При свечаној птишини развије дугачак пергаленат, и чита.)

Ва Христа Бога благоверни Стефан кнез Лазар, по милости божјој самодржавни господар Србљем и „Подунавију“.

Нашем верном и племенином господину бану од Котара и Приморја наше поздравље.

Шиљемо нашег великог војводу и властелина царства ми, Милота Обилића, ради дохотка српског, како је уговорено и утврђено великим краљем и царем Стефаном и благочаствивим краљевима нашег прародитељског дома. И поручујемо у љубави вашој верности да дохдак српски предате нашем посланику, којем смо издали повељу: да у име наше и наше благоверне господиће царице Милице примљене перпере преда вашој верности, да их подели: половину христовим храмовима у Приморју без разлике вере, а другу половину да преда монасима из

Свете Горе, за ваше и наше здравље, као што им је то свака уредно издавано од наших и ваших прародитеља,

Дано у нашем двору, Крушевцу,
Лазар
Сви.

Живео цар!

Бан (говори. Сви још стоје).
Здраво да си Милош-Обилићу,
Красни орле из српскога јата!
Ја се клањам твоме Господару,
Нашем цару, српском кнез-Лазару,
Кој нам посла тако мила госта,
Да подиши Котар и Приморје.
Здрав ми буди у мојему двору
И од срца весел' се, витеже!

Сва господи и господиће. (Кор).

Свак' нек' пева стар и млад!
Српско царство наш је град —
Кад нам дође прни дан,
Нападне нас Талијан,
Римска сила, бесни дужд
И ма који народ „чужд“,
Помоћ нама даће Бог
Из Крушевца царевог!
Да нам живи Лазар цар!
За пехар!

(Куцају се и пију).

Милош.

Хвала теби од Котара бане,
Сјај-челенко кићеног Приморја.
Ја се јунак мало и постидех
Са сладости ласкаве беседе.

На мачу ми рука хитленија,
Ал' ми језик поспор, господине.
Не умем ти лепе казивати,
Ал' ти вељу са српском простотом,
И за мене и за муга цара:
Хвала!

(Сви седају.)

Једна госпа.

Зазор ми је, ал' ћу говорити.
Питала бих леног господина,
Што нам дође из града царева:
Прошао је горе-дол Котаром,
Од чега му срце заиграло?

Милош.

Стаях јуче на горњем бедему,
Са бедема гледах у пучину,
Сиље море у небо с' расуло,
Сунце седа, а ја му покликнух:
Аох, Боже, да веље лепоте! —
Тад ми, госпо, срце заиграло.

Друга госпа.

Сиље море својина је света,
Ал' не Котар и његово приморје:
Зар у граду, ни на коју страну,
Не замаче витешко ти око?
Овде пада велико господство
Из Напуља и поносног Рима,
Видели су јаја и лепоте:
Ал' се нашем граду задивише!
Витези су душе плаховите:
Мораш и ти дивит' се, витеже!

Милош.

Право збориш, иносита госпо!
Водио ме господине банде (*кланају се*)
У садове својих прадедова:
Ту порасле смокве и маслине,
Ветар шери, а маслина мири,

Тад погледах ваше плаво небо:
Кликнух: Боже, драге питомине,
Да ми ју је пренет' до Крушевца!

Полихроније.

Па што вам је риба васколика,
Нема таке на самом Охриду,
Да су овде Жича и Дечани —
Јасно би се препостили пости.

Опат.

За то ј' боље држати се Рима,
Који вели: и пости и мрси!

Полихроније.

Добро ј', оче, и 'вако без Рима.

Опат.

Обриј браду, па како си личан,
Не би било лепшега опата!

Полихроније.

Боље пусти, да т' порасти брада:
Па да будеш игуман у Дужи.

Један Латин.

Пристајете л', браћо, на онкалу ду:
Дајем сваком стотину перпера,
Који виде поповске љубави!

Други Латин.

Два су попа готова парница.

Полихроније.

Лакше, лакше, брзи Латинине:
Каква дрва, онака ти гора;
Какви људи, онако свештенство!
Ми не знамо буле и вулгате,
Попрости смо, ка' што смо саздани,
Ал' ако те изневере људи,
Ласкавога и мудричког кроја,
Па зажелиш љубави и братства,
Потруди се нашем манастиру:
Ваистину, кајати се не ћеш!

(Наставиће се.)

ЛИСТИЋИ.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Она је луда“. Драма у 2 чина, по Мел-
виљу с немачког превео Д. Јоксић. — „Спрема-
се на бал.“ Шала у једној појави, с певањем,

по Ј. Ј. Станковском за српску позорницу у-
десио Ј.)

Драма под насловом „Она је луда“ доста-
се одавна држи на нашем репертоару, а после-

дња реприза у четвртак 16. јануара била је још у толико добро дошла, што се комад последњих година није давао, а и што се Ружић и Вујићка латили били двеју главних улога. Обоје су играли с вољом и оданошћу, те су тако задатке своје решили као што ваља. — Милојевић је имао да прикаже Доктора Јолака, улогу, која иште одмерености и ноблесе у приказивању, а тога има баш нарочито у Милојевића. — Нелу је давала овога пута С. Бркићева и изненадила је публику природношћу и невезаном простодушношћу својом. — Кад још споменемо, да су и Миљковић и Ђурђевић ваљано се држали, онда можемо свој суд о тој представи скупити у једно и обележити представу ту оценом: добро.

Како горња глума није кадра испунити цело вече, то је за њим још дошла и нова једна лакридија у једном чину и са једном особом. Наслов јој је „Сарела се на бал.“ Добриновић ју је баш с вољом изнео пред публику, али је ипак није могао счасти од пада. Смејало се, истине, до миле воље појединим екстреморима и драстичним ситуацијама, али се у главном не може рећи, да је комад постигао икаквог успеха, јер је публика на крају остала ладна. Није дакле кадра била лакридија та, као некад сатир-драме у старих Грка и Римљана, ни ублажити, а камо ли збрисати тужно расположење, што је на гледаоце навалила Мелвиљева драма у мајсторској интерпретацији Ружићевој и Вујићкиној.

Г.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У ЗАГРЕБУ.

(„Трубадур“). Нар. Нов. пишу: „6. фебруара певалаје опера „Троватор“, у којој се опћинству представише гђица Милка Трнина и Мара Кисељакова, те тенор госп. Милани Најбоље је успела гђица Милка Трнина. Цењена наша земљакиња, која се тако прославила на другим позорницама, ужива од дуга времена највеће симпатије нашега опћинства, и то с пуним правом, јер гђица има сва уметничка својства, која јој свуда морају прибавити лепа успеха, а како ли не би у домовини. Кад је ступцила на позоришту, добациване су јој са свих страна ките цвећа, између којих спомињемо особито красан венац; те овације понављају се за читаве представе.“

Како је гђица Трнина отчевала своју улогу, мислим, да о том и нетреба говорити; та била нам је доселе сваке године прилика, да јој се не само дивимо, него да пратимо и леп напредак, који се онажа у њезиној уметничкој каријери. Овај пут приметисмо, да се глас у госпођице ојачао, неизгубив ипак ни мало милозвучности и гипкости; опазисмо и то, да госпођица своју

улогу самосталније схваћа, а знаде се и покрај читаве страсти савладати. Већ смо споменули, да је госпођица одликовања бурним овацијама, а на срштетку представе није клицању било ни краја ни конца.

И госпођица Кисељакова успела је у Азучени сасвим; њезин је глас, навластито у средњим гласовима, крепак и звучан, само бисмо желели, да јој је приказивање нешто живље. Опћинство изазвало ју је поновним бурним клицањем, а добила је и сјајну киту цвећа.

Трећи гост госп. Милани, који је певао Манрика, има навластито у висини леп и крепак тенор; некоје арије отпевао је добро, но некоје слабије. Чинио нам се такођер разтресеним, те се надамо, да ће у репризи боље успети. Луна певао је г. Веспасијан свима силама свога кранснога гласа, те му је опћинство бурно повлађивало; г. Теркуци заслужује такођер сваку хвалу. Зборови и оркестар, којим је равнао госп. Зајц, беху изврсни.“

(„Звонар Нотрдамске цркве у Паризу“) дајао се 7. фебруара и скоро је напунио позоришну дворану. Главна пажња била је обраћена новом члану нашег драмског особља, госп. Јуби Станојевићу, који се латио тешке насловне улоге. Г. Станојевић је симпатичан појав и кад се узме на ум, да се тек од три године упознао са позоришним даскама, можемо по синоћњој његовој игри рећи, да ће домаћа драматска уметност имати у младом уметнику врсна представника. Наравно наши млади уметник ваља је још да се приучи многом чему, у првом реду модулисању његовог моћног гласа и гестикулацији. Али се на први поглед види да учи. Мимику има већ приличну. Млади уметник истакао се својим и даром и маром, те му је опћинство бурно повлађивало, осебито у тешком за уметника призору — у кули нотрдамске цркве. Госп. Станојевић може то узети озбиљно као ободравање на даљи устрадни наук и рад, па ће у приказивачкој уметности дотерати дотле, да буде достојан унук драматског јубилара-песника.

Од осталих приказивача споменути нам је гђу Рајковићу-Димитријевићу, која је била живахна Есмералда. Г. Стојковић трудио се, да задовољи у улози Феба, али могао је бити бољи; — исто тако је г. Брани с муком савлађивао тешку улогу Фрела. Гђица Гробићева као Жервеза није у своју улогу улила доволно осећаја, а у лудилу на крају прве слике била је неизгубна како у гласу тако и у игри. Сама пак представа могла је у опће бити мало живља.

У Загребу.

— рн —

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

22. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТПЛАТЕ

У НОВОМЕ САДУ У ЧЕТВРТАК 30. ЈАНУАРА 1886.

Први пут:

ГРАДИЊА И СИН МУ НЕМАЊА.

ХИСТОРИЈСКА ТРАГЕДИЈА У 5 ЧИНОВА, НАПИСАО МИТА ПОПОВИЋ.

ОСОБЕ:

Градиња, краљ српски	Миљковић.
Ирина, његова жена	С. Вујићка.
Немања, градињин син од прве жене	Ружић.
Борђе, принцип незаконити син	М. Макспровићева.
Звездана, градињина рођака	Л. Хадићева.
Мрђен, } великаши	Десимировић.
Војислав, } великаши	Марковић.
Никефор, Грк, краљев саветник	Лазић.
Филемон, Грк, краљев саветник	Васиљевић.
Божана, придворкиња, приниција пријатељица	З. Милојевићка.
Посланик грчкога цара Комнена Манојла	Петровић.
Градињин гласник	В. Димитријевић.
Никон, Грк	Банић.
Први грађанин	Петровић.
Други грађанин	Кестерчанск.

Народ, деца, војници. — Збива се у српској престоници и околици. Време: 1159. године.

У суботу 1. фебруара: „КОНЦЕРАТ г. ДУШАНА ЈАНКОВИЋА, ликовође српског певачког друштва у Руми, уз суделовање српске народне позоришне дружине. —

За тим: „ТРАЖИ СЕ ВАСПИТАЧ“. Шаљива игра у 2 чина, с немачког превео М. Х. С.

Улазнице се могу добити у писарници позоришној од 9—12 пре подне и од 3—5 после подне, а у вече на касн.

Ко од наших поштованих претплатника жели своја места и за ову представу задржати, нека се изврши тога ради пријавити у писарници позор. најдуже до 11 са хата пре подне,

ПОЧЕТАК У 7 $\frac{1}{2}$ А СВРШЕТАК У 10 $\frac{1}{4}$ САХАТА.